

MIK MAK

CLUBBLAD VOOR
MIKMAKERS

Editie 25
Winternummer
2023

Wij hebben
GEWONNEN!
ZIE PAGINA 10

MikMakkersdag
was geweldig!

Afvalstroom:
blikjes

Tapijt voor
Vrede

VIJF HEEL GOEDE REDENEN

Waarom je vrienden en vriendinnen ook lid van MikMak moeten worden:

- 1** Omdat jij lid bent. Duh...
- 2** Ze krijgen een gaaf starterspakket.
- 3** Ze krijgen vier keer per jaar het MikMak-clubblad.
- 4** Ze mogen gratis naar MikMak-events.
- 5** Jullie zitten gezellig in hetzelfde team!

Wil jij hier de volgende keer staan? Stuur dan je leukste foto in je MikMak-outfit én vijf vingers in de lucht naar: mikmak@oss.nl!

EN JULLIE MAKEN JE BUURT NATUURLIJK SCHONER!

Waar wacht je nog op? Ga naar www.mikmakkers.nl en meld je vrienden en vriendinnen aan. Het lidmaatschap is gratis voor kinderen van 5 t/m 12 jaar.

UitgeMikMakt?

Jammer! Hopelijk heb je een leuke tijd gehad als MikMakker. Afmelden is eenvoudig. Stuur een mail naar mikmak@oss.nl. Je MikMakspullen kun je inleveren bij de gemeentewerf (adres: Singel 1940-1945, nummer 300). Daar maken wij nieuwe MikMakkers blij mee. Bedankt voor je inzet!

Clubblad voor MIKMAKKERS

Winterroute Osje 4

Win een high tea! 5

MikMakkersdag was geweldig 6

Glitter is litter 8

Afvalstroom: blikjes 9

MikMak wint een prijs! 10

Tapijt voor Vrede 12

MikMakkers in actie 14

Vriendenboekje 16

Winter doe-pagina 18

Winterbingo 20

Dit clubblad is speciaal voor alle leden van MikMak, de club voor kinderen van 5 t/m 12 jaar die de strijd aangaan met zwerfafval in hun buurt. Lid worden is gratis, kijk op www.mikmakkers.nl. De volgende uitgave verschijnt in de lente.

Redactie: Texpert • Ontwerp: Circa Twee • Drukwerk: Wihabo • Verspreiding: dePostBode
MikMak is een initiatief van de gemeente Oss • mikmak@oss.nl • tel. 14-0412

KERSTFEEST BIJ DE ELZENHOEK

Zin in een kerstfeestje? Kom dan op vrijdag 15 december naar De Elzenhoek. Van 17.00 tot 19.30 uur is het daar supergezellig. Er zijn overal lichtjes, vuurkorven en er is gezellige kerstmuziek. Misschien wil je wel meedoen aan het levende kerstverhaal?!

Ook kun je van alles doen, eten en drinken. Wat denk je van popcorn bakken boven een vuurtje? Of marshmallows roosteren? Lekker knutselen, een ritje maken op de verlichte draaimolen... het kan allemaal.

Zien we je bij De Elzenhoek? Het adres is Anna van Schuurmanstraat 602 in Oss.

VUURWERK OPRUIMEN

Ga jij op 1 januari ook vuurwerk opruimen? Super! Samen maken we de straten schoner.

Vraag wel een volwassene om hulp, want oud vuurwerk kan gevaarlijk zijn. Daarom geven we je drie tips:

1. Steek geen oud vuurwerk meer aan. Kan erg gevaarlijk zijn!
2. Gooi je vuurwerk in een vuilniszak? Prima! Maar maak het oude vuurwerk wel eerst nat. Dat kan namelijk nog warm zijn. (Afkoelen kan soms een dag duren.)
3. Vuilniszak vol? Gooi hem dan in de grijze afvalbak (kliko). Opgeruimd staat netjes!

Wist je dat...

... bijna alle vuurpijlen weer ergens op de grond landen? Maar een klein deel (tien procent) verbrandt al helemaal in de lucht.

... vuurwerkresten slecht zijn voor planten en dieren? Superfijn dus als je meehelpt met opruimen!

CHECK DE UIT-AGENDA

Wil je op de koude dagen even je knijper en emmer laten staan? En een andere activiteit doen? Dat kan! Ook in de wintermaanden is er namelijk van alles te doen. Bijvoorbeeld: knutselmiddagen, lasergamen, klimmen op de ijsklimwand, meedoen aan een lichtjesoptocht... En nog veel meer. Dus als je even niet weet wat je wilt doen: check de online agenda! Deze agenda staat op trefhetinoss.nl/uitagenda. Veel plezier!

Winterroute Osje

Wandel je mee met de Osje Winterroute? Onderweg doe je allerlei leuke opdrachten. En je komt interessante dingen te weten over de natuur. Perfect voor als je niets te doen hebt op een koude zondagmiddag (of -ochtend, als je een vroege vogel bent). Want de natuur in de winter is supermooi!

De Osje Winterroute begint en eindigt bij natuurspeeltuin Het Klauterwoud. Het adres: Hoessenboslaan, Berghem

Tip: download het speurboekje met de QR-code.

WINNEN: HIGH TEA!

Hou je van thee met heel veel lekkers erbij? Goed nieuws! Je kunt namelijk een echte high tea voor kinderen winnen. De high tea (voor 2 personen) is in Museum Jan Cunen. En het is niet alleen maar smikkelen en smullen, want je kunt ook het museum verkennen.

We geven drie high teas weg. Wil je kans maken? Vertel ons waarom jij moet winnen! Stuur je e-mail naar mikmak@oss.nl en wie weet ben jij een van de gelukkigen!

MikMakker Luuk

"Ik vond het klimmen in de boom het allerleukste. Ik krom zelfs in de hoogste boom. Superstoer!"

MikMakker Ruben

"Het was echt superleuk! Het leukste vond ik het laserschieten. O ja, en het bouwen met de bamboestokken. We hadden een topmiddag!"

MIKMAKKERSDAG WAS GEWELDIG!

We zijn supertrots op alle MikMakkers. Want met zijn allen maken we de wereld een stukje mooier en schoner. Om alle MikMakkers te bedanken voor hun werk, organiseren we ieder jaar de MikMakkersdag. Op 1 oktober was de laatste MikMakkersdag. Of het leuk was? Nou en of! Het was erg druk en iedereen heeft volop genoten. Kijk maar eens naar de foto's!

MikMakkers Jay en Darwin

"We vonden het gaaf om te bouwen met de bamboestokken en in de boom te klimmen. En de drums van de vuilnismannen waren super! Het mooiste vonden we de film over de vervuiling in de zee. En het allerleukste was de photobooth. Verder willen we nog tegen iedereen zeggen: ruim je afval op, dat wel zo mikmakkelijk!"

GLITTER = LITTER!

Glitter is... uhhh, watter? Litter? Ja, je leest het goed. Litter is het Engelse woord voor afval. Want hoe leuk glitters ook zijn, ze zijn erg slecht voor het milieu.

Glitters zijn overal. Denk maar eens aan glitterlijm, glitterlipstick of glittertattoos. Ook in spuitbussen (verf) zitten vaak glitters. Je komt glitters zelfs tegen in speelgoed! En misschien gebruik je zelf wel glitters om mee te knutselen, of om je kerstkaarten mee te versieren.

Glitters zijn eigenlijk microplastics. Dat zijn heel kleine stukjes plastic. Vaak zit er ook nog een laagje aluminium overheen. Als ze eenmaal in de natuur terecht komen, zijn glitters nooit meer op te ruimen. Want ze zijn veel te klein. Dat is slecht nieuws, want dieren kunnen ze per ongeluk opeten. De allerkleinste glitters kun je zelfs inademen. En dat is niet gezond. Dus glitters zijn afval. Of beter gezegd:

Glitter = litter!

Glitters gebruiken voor de fun? We begrijpen dat ze er superleuk uit zien en dat je er heerlijk mee kunt knutselen.

Maar omdat ze zo schadelijk zijn voor de natuur mogen ze binnenkort niet meer worden verkocht. Op de knutselpagina (pagina 18) vind je een leuk glittervrij knutselidee.

Pssst! Probeer confetti!

Wil je je knutselwerk toch extra versieren? Check dan de biologisch afbreekbare confetti van Candy Converters. Zij maken confetti van snoeppapier dat wordt gerecycled van de afvalberg.

Deze confetti lost op in water. En hij geeft niet af op je kleding. En het belangrijkste: het is niet gemaakt van plastic, maar van... afval. Super goed dus!

BESTELLEN?
DAT KAN HIER:

AFVALSTROOM: BLIKJES

Je weet vast al dat er voortaan statiegeld zit op blikjes. En dat werkt, want mensen leveren veel lege blikjes in! Maar... wat gebeurt er daarna eigenlijk met al die blikjes? We leggen het uit!

Statiegeld werkt!

Wist je dat...

- Nederland niet het enige land is met statiegeld op blikjes?
- Duitsland en Noorwegen al jaren statiegeld hebben op blikjes?
- Duitsers wel 96% van alle lege blikjes en flesjes inleveren?
- Mensen in Noorwegen ieder jaar meer dan een miljard lege blikjes en flesjes inleveren?
- We in Nederland iedere week 10 miljoen flessen en blikjes apart inzamelen?
- De wereld dankzij statiegeld een stuk schoner wordt?

WE HEBBEN GEWONNEN!

Awards
voor
Duurzaamheid

Misschien heb je er al iets over gelezen: we waren in de race voor een mooie prijs! Namelijk: een Award voor Duurzaamheid. En weet je wat geweldig is? WE HEBBEN GEWONNEN!

Heel veel mensen (door het hele land) wilden de prijs winnen. Allemaal doen ze iets goeds voor de natuur, zoals afval opruimen. En dus verdienen zij eigenlijk ook een prijs. Maar... er kan er maar eentje winnen. En dat zijn wij, de MikMakkers!

We zijn ontzettend trots op alle MikMakkers. Op iedereen die zijn of haar handen uit de mouwen steekt om de wereld een beetje schoner te maken. En natuurlijk op alle mensen die op ons hebben gestemd! Iedereen superbedankt!

De mooiste afvalbak

Heb jij de mooie afvalbakken al gezien in het Elzeneindpark in Oss? Weet je nog: we waren op zoek naar een nieuw ontwerp voor op afvalbakken. Nou, ideeën waren er genoeg! Een tijdje geleden maakte wethouder Dolf Warris de winnaars bekend. Gefeliciteerd, Laura, Robin en Lucas! Dankzij jullie zien deze afvalbakken er voortaan supermooi uit!

BOEKENTIPS

Meer weten over afval? Dan hebben we goed nieuws voor je. Er zijn namelijk veel boeken geschreven over recycling, plastic soep, vuilnismannen en nog veel meer. De bibliotheek heeft bergen boeken over afval. Wij zochten een paar mooie voor je uit!

Lotta ruimt het op
Diane Put & Rik de Wulf

Plasticsoep
Judith Koppens

De opgeruimde stad
Coralie Saudo

Afval in de bak
Judith Koppen en
Andy Engel

Afval
Lucas Arnoldussen

Opgeluimd staat netjes
Luc Hanegreefs,

De vuilnisman
Liesbet Slegers

Rok de rommelrat
Bettina IJzendoorn

**Tot over mijn oren
in het plastic**
Daniël Poolen

Plastic soep is troep
Annemarie van den Brink

**De zoete zusjes
helpen de natuur**
Hanneke de Zoete

Actie: win een boek! Los de grote puzzel op (pagina 19) en stuur de oplossing naar mikmak@oss.nl. Wie weet win jij een van deze boeken!

TAPIJT VOOR VREDE

Was jij erbij, op de MikMakkersdag? Dan heb je misschien wel meegewerkt aan het Tapijt voor Vrede. Een schitterend tapijt, helemaal gemaakt van... afval!

Het idee voor het Tapijt van Vrede is van kunstenaars Marianne en Birgitta uit Den Bosch. Zij willen met hun tapijt-kunstwerken mensen laten samenwerken. Ze werken bijvoorbeeld vaak samen met vluchtelingen, om hen een fijne tijd te bezorgen. En om Nederlanders te ontmoeten. "Het maakt niet uit wie je bent", vertellen Marianne en Birgitta. "Iedereen kan meedoen. Vaak zijn mensen verbaasd over het resultaat. Ze verwachten niet dat je met afval zó iets moois kunt maken."

Doppen en deksels

De materialen die Marianne en Birgitta gebruiken, zijn bijvoorbeeld doppen, deksels, cd's en andere gebruikte materialen. "Doppen van jampotten, appelmoesdeksels, doppen van wijnflessen... We gebruiken alles, als het maar rond is. Ook houden we van vrolijke kleuren. En doordat iedereen op zijn eigen manier knutselt, zijn onze tapijten iedere keer weer anders. Superleuk!"

Mayonaise-emmers

Op de MikMakkersdag versierden veel MikMakkers een cd of grote deksel. "Van snackbars hadden we deksels van emmers mayonaise en curry gekregen", vertellen Marianne en Birgitta. "De MikMakkers

hebben ze met stickers en stiften geweldig mooi versierd. We hebben er ook nog deksels bij gelegd die kinderen van vluchtelingen hadden gemaakt. Het is prachtig geworden."

Vredesbloem

Het eindresultaat was een enorm kunstwerk in de vorm van een bloem. "Met veel MikMakkleuren erin. Groen, blauw, geel... En eronder lag een groot, oranje zeil. Heel kleurrijk, we zijn supercreatief bezig geweest. Iedereen werd er vrolijk van, en dat maakt ons trots. Trots op het kunstwerk én trots op de MikMakkers!"

Schonere wereld

Dat de MikMakkers zo veel goed werk doen, vinden Marianne en Birgitta super. "We komen zelf uit Den Bosch. Daar heb je de Wijkhelden, maar die hebben niet zulke mooie hesjes als de MikMakkers. Het is geweldig wat de MikMakkers doen. Helemaal vrijwillig zorgen voor een schonere wereld."

Meer weten over het Tapijt voor Vrede? Kijk dan op tapijtvoorvrede.nl.

MikMakkers in actie

Benieuwd?
Check het filmpje hier.

MikMakker Evie werd geïnterviewd!
Door omroep Walraven. Nu weten nog
(spatie er tussen) meer mensen hoe
goed alle MikMakkers bezig zijn.
Top gedaan, Evie!

Een stoere actiefoto van **Sem**, een van
onze trouwe MikMakkers die vaak met zijn
opa op pad gaat.

Niels en Daan genoten van hun
speurtocht naar de MikMakgeocaches.
En... allemaal gevonden!

Sam viste plastic uit het water.
Goed gedaan, Sam!

Op een prachtige dag gingen **Fayèn, Thijmen en Jasmijn**
op pad voor de herfstbingo. Het resultaat: alles gevonden!
Goed gespeurd!

Luuk is in de herfstvakantie gaan MikMakken.
Hij vindt het superleuk om te doen, en dat
kun je zien. Lekker bezig, Luuk!

De kinderen van BSO In 't Park (Herpen)
houden het park rondom basisschool
't Schrijverke in Herpen schoon. Op de foto:
Jazz-May, Noa en Flore. TOP!

Dit zijn Mikmakkers **Owen en Mace**.
Tijdens een van hun opruimacties vonden ze
allerlei afval, maar ook... twee autovelgen!
Super, mannen!

Dit is **Sophie**. Ze is nét 5
geworden en werd
meteen lid van MikMak,
net als haar grote zus!

Lars in actie! Hij heeft weer
veel afval opgeruimd bij het
speeltuintje in Oss. Knap werk, Lars!

MikMakker **Laurey** in actie tijdens
Effe naar Geffe. Kijk eens hoe
fanatiek ze is!

Kennismaken met
mikmakkers

Wie ben ik?

Naam: Jenche Bobbema

Leeftijd: 10

Woonplaats: OSS

Later word ik:
modewontwerper

Mijn grootste droom:
geen plasticsoep...
meer in de zee

Mijn favoriete

film

Maleficent

tv-programma

Code van
Coppens

boek

Dagboek van
een muis

Dit eet ik heel graag: Pomodori secchi

En dit lust ik echt niet: Lasagne

Hier ben ik fan van: twenty one pilots

Ik ruim het liefst samen op met:

Papa en Xander (broertje)

Hier heb ik voor het laatst opgeruimd:

in onze wijk

Afval op straat vind ik:

verschrikkelijk stom

Mijn hobby's:

- * water polo
- * Drummen
- * Zwemmen
- * haaien van kleding

Daarom ben ik
MikMakker

voor een
schonere
wereld

Mijn lievelingsvak
op school:

IPC

KNUTSEL JE MEE?

Help de vogels!

Houd jij van dieren én van knutselen? En wil je de vogels in de winter wel eens extra verwennen? Maak dan je eigen pindaslinger!

Zo maak je de slinger:

- Doe het koordje door het oog van de stopnaald
- Maak een lusje aan het uiteinde van het touw (hier kun je de slinger straks aan ophangen)
- Prik de naald door de pinda's en rijg zo de pinda's aan elkaar
- Maak de slinger zo lang als je zelf wilt
- Klaar? Maak dan aan het einde weer een lusje
- Hang de slinger buiten op een rustig plekje. Bijvoorbeeld: van de ene tak naar de andere (hiervoor gebruik je de lusjes)

Tip: hang de slinger op een plek die je kunt zien. Dan kun je zelf meegenieten als de vogels smullen!

Nog een tip: vogels zijn ook dol op rozijnen, gedroogde cranberries en stukjes appel. Prik ze gerust aan je slinger, gezellig tussen de pinda's! Let wel op dat de rozijnen en cranberries geen kleurstoffen en smaakstoffen bevatten. En dat ze ongezoeten en ongezoet zijn. Puur natuur is het beste voor de dieren!

Dit heb je nodig

- Zak doppinda's
- Dikke stopnaald
- Koordje

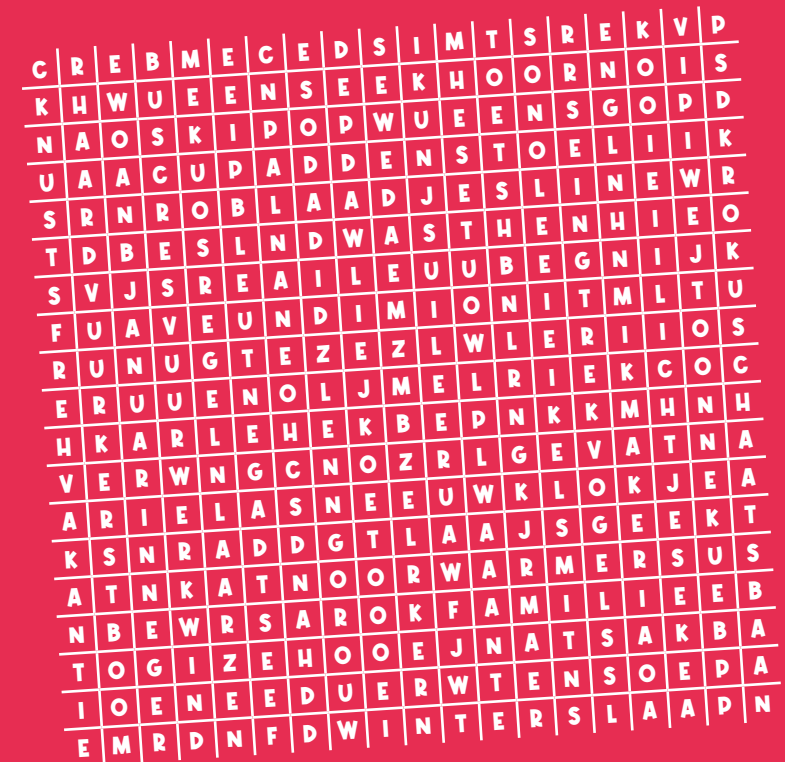

**WEDDEN DAT DE PINDAKETTING
IN NO TIME IN DE TUIN HANGT?
DE VOGELS ZIJN JE DANKBAAR!**

WOORDZOEKER

De woorden hieronder staan allemaal verborgen in de grote puzzel. Zoek elk woord op, en streep het weg (met pen of stift). Aan het einde blijven er twaalf letters over. Dat is de oplossing!

BEUKENNOTJE
BLAADJES
BRUIN
CHOCOLADEMELK
DECEMBER
EEKHOORN
EGEL
EIKELS
ERWTENSOEP
FAMILIE
FEESTDAGEN
GEZELLIGHEID
HAARDVUUR
HANDSCHOEN
HERFST
JANUARI
KAARSEN
KASTANJE
KERSTBOOM
KERSTMIS
KLEUREN
KNUS
KOUD
KROKUS
LAARZEN
LICHTJES
MIKMAK
MUTS
OLIEBOL
OORWARMERS
PADDENSTOEL
REGEN
ROOD
SCHAATSBAAN
SEIZOENEN
SJAAL
SKI
SNEEUW
SNEEUWKLOKJE
SNEEUWPOP
SPINNENWEB
TREKVOGELS
VAKANTIE
VOGELHUISJE
VUURWERK
WIND
WINTER
WINTERPRET
WINTERSLAAP
ZON

DE OPLOSSING:

Winterbingo

HET BOS IN!

Doe je mee aan de winterbingo? Vind jij alle dieren, planten en andere voorwerpen?
Trek je warme jas aan en ga op zoek!

Vogelnest

In kale bomen kun je goed oude nesten spotten.

Dissebed

Je vindt dit stoere beestje onder stenen of bloempotten. Zelfs als het vriest!

Pindaslinger

Geef jij de vogels ook wat extra's in de winter?

Omgewaaide boom

In het bos liggen altijd omgewaaide bomen. De boswachter laat ze liggen voor de dieren en plantjes.

Veer

Aan het einde van de winter krijgen vogels nieuwe veren. Met afgevalen veren kun je mooi knutselen!

Roodborstje

Dit vogeltje is heel tam en zit vaak in de struiken. Ook bij jou in de tuin?

Dennenappel

zitten er nog zaadjes in? Leg 'm dan maar terug, want eekhoorns zijn er dol op!

Hulst

Een echte winterstruik. Maar let op: de rode besjes zijn giftig en de blaadjes hebben scherpe punten!

Sneeuwklkje

Dit mooie bloemetje is er vroeg bij. Het bloeit vaak al in februari.

FIJNE FEESTDAGEN!

Bedankt dat jullie Oss weer een beetje schoner hebben gehouden